

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2018/48

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek van ■■■, d.d. 12 februari 2018, gericht aan het kabinet van Vlaams Minister Bourgeois, waarbij werd verzocht om een afschrift te verlenen van alle studies en adviezen die in de huidige legislatuur door de minister, zijn kabinet of zijn administratie zijn besteld;

Gelet op het verzoek d.d. 13 februari 2018 vanuit het kabinet van minister Bourgeois aan verzoeker tot herformulering van zijn te algemeen openbaarheidsverzoek;

Gelet op het geherformuleerde openbaarheidsverzoek van ■■■ d.d. 15 februari 2018, waarbij werd gevraagd naar de openbaarmaking van alle studies die in de huidige legislatuur door de minister, het kabinet of de administratie zijn besteld (dus niet de adviezen);

Gelet op de beslissing van het kabinet van minister Bourgeois d.d. 15 februari 2018 waarbij het geherformuleerde openbaarheidsverzoek werd afgewezen;

Gelet op het beroepschrift van ■■■ d.d. 21 februari 2018 tegen de voormelde weigeringsbeslissing van het kabinet van minister Bourgeois;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 21 februari 2018;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat de in beroep aangevochten beslissing dateert van 15 februari 2018; dat deze beslissing de beroepstermijn en –modaliteiten zoals voorgeschreven in artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna openbaarheidsdecreet) niet vermeldt; dat hierdoor de termijn om beroep in te stellen overeenkomstig artikel 35, tweede lid van het openbaarheidsdecreet pas aanvangt vier maanden nadat betrokkene van de beslissing in kennis werd gesteld;

Overwegende dat het ingediende beroepschrift dd. 21 februari 2018 dan ook tijdig werd ingediend;

Overwegende dat het beroep bijgevolg **ontvankelijk** is;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat in overeenstemming met artikel 7, tweede lid van het Openbaarheidsdecreet het recht op passieve openbaarheid betrekking heeft op bestuursdocumenten; dat op grond van deze bepaling elke instantie in principe verplicht is aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten;

Overwegende dat de openbaarmaking slechts kan geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingsgronden, zoals gestipuleerd in de artikelen 11 tot en met 15 van het Openbaarheidsdecreet;

Overwegende dat verzoeker in zijn oorspronkelijk verzoek d.d. 12 februari 2018 het kabinet van minister Bourgeois verzocht om een afschrift te verlenen van alle studies en adviezen die in de huidige legislatuur door de minister, zijn kabinet of zijn administratie zijn besteld; dat vanuit het kabinet van minister Bourgeois op 13 februari 2018 aan verzoeker uitdrukkelijk werd gevraagd om het openbaarheidsverzoek te herformuleren of specificeren omdat het op een te algemene wijze was geformuleerd; dat verzoeker vervolgens op 15 februari 2018 verzocht om een afschrift te verlenen van alle studies die in de huidige legislatuur door de minister, het kabinet of de administratie zijn besteld (en dus niet de adviezen); dat het kabinet van minister Bourgeois daarop met zijn beslissing d.d. 15 februari 2018 het geherformuleerde openbaarheidsverzoek heeft afgewezen, verwijzende naar de kennelijke onredelijkheid ervan;

Overwegende dat het nu aan de beroepsinstantie toekomt om na te gaan of het geherformuleerde openbaarheidsverzoek van verzoeker al dan niet terecht werd afgewezen;

Overwegende dat de beroepsinstantie toch wel moet vaststellen dat uit de vraagstelling van verzoeker niet duidelijk kan worden afgeleid wat juist met “studies” wordt bedoeld; dat de vraag om verduidelijking net daarom werd gesteld vanuit het kabinet van minister Bourgeois, doch dat moet worden vastgesteld dat het geherformuleerde verzoek geen verduidelijking brengt op dat vlak; dat onmogelijk kan worden opgemaakt of de aanvrager enkel “externe studies”, in de zin van externe consultancyopdrachten, voor ogen heeft of bedoelt hij ook interne studies die binnen de Vlaamse Overheid worden besteld; dat er daarnaast ook een onderscheid te maken is tussen uitvoerende studies (technisch, financieel, juridisch,...) en beleidsvoorbereidende studies en dat het bovendien niet altijd even makkelijk is om een strikte scheiding te maken tussen studies en adviezen (zo zal bijvoorbeeld een juridisch advies van een advocatenkantoor ook heel vaak gedeeltelijk een studie bevatten); dat het antwoord van verzoeker op de vraag om verduidelijking vanwege het ministerieel kabinet op dit vlak geen helderheid heeft gebracht;

Overwegende dat de beroepsinstantie enkel maar kan vaststellen dat indien het begrip “studies” in de breedst mogelijk zin zou geïnterpreteerd worden, dat het dan voor het kabinet van minister Bourgeois onmogelijk is om een precies zicht te hebben op het totale aantal studies; dat immers wordt gevraagd

naar een afschrift van alle studies die in de volledige huidige legislatuur door de minister, het kabinet of de administratie zijn besteld; dat vanuit het kabinet in dit verband wordt verwezen naar het feit dat indien enkel de “externe beleidsvoorbereidende studies in opdracht van het kabinet” zouden in overweging genomen worden (doch zoals hiervoor al aangegeven bleek dit geenszins uit de vraagstelling), er in dat verband twee schriftelijke vragen in 2015 en 2016 door het Vlaams parlements lid Peter Van Rompuy zijn gesteld, waarbij uit de antwoorden blijkt dat in die jaren alleen al, voor de beleidsdomeinen waar minister Bourgeois bevoegd is, 27 studies werden besteld; dat het hier dus enkel gaat om de externe studies die werden besteld door het beleidsdomein waarvoor de minister bevoegd is en dan nog beperkt voor de jaren 2015 en 2016; dat er voor de jaren 2014, 2017 en 2018 geen cijfers beschikbaar zijn daarover; dat het dan ook onmiskenbaar vaststaat dat de vraagstelling van verzoeker (zelfs na de herformulering) betrekking heeft op tientallen verschillende studies in uiteenlopende domeinen; dat het al geen sinecure is om een volledig zicht te krijgen op alle studies (zonder enige precisering) sinds het begin van deze legislatuur (midden 2014) tot op heden, laat staan dat het al zeker een enorm tijdrovend werk zou zijn om al die studies dan nog eens te gaan screenen op de eventuele mogelijke toepassing van wettelijke en decretale uitzonderingsgronden;

Overwegende dat de beroepsinstantie dan ook enkel maar kan concluderen dat ook het geherformuleerde verzoek van [REDACTED] d.d. 15 februari 2018 in te algemene bewoordingen is gesteld; dat in artikel 11 van het openbaarheidsdecreet is bepaald dat een instantie een openbaarheidsaanvraag kan afwijzen als de aanvraag kennelijk onredelijk blijft of op een te algemene wijze geformuleerd blijft, na een verzoek van de instantie tot herformulering van de eerste aanvraag, als bedoeld in artikel 18; dat de beroepsinstantie vaststelt dat het kabinet van minister Bourgeois effectief een verzoek tot herformulering heeft gericht aan verzoeker, zoals voorzien in artikel 18 van het openbaarheidsdecreet, doch dat het geherformuleerde verzoek nog steeds op een te algemene wijze geformuleerd is, zodat het voor het kabinet van minister Bourgeois onmogelijk te achterhalen is welke specifieke studies verzoeker nu op het oog heeft;

Overwegende dat bovendien, als de vraagstelling betrekking zou hebben op alle mogelijke studies die ooit door de minister, het kabinet of de administratie zijn besteld in de huidige legislatuur, het voorwerp dermate omvangrijk is, dat de aanvraag dan als kennelijk onredelijk moet worden beschouwd, omdat een screening van al die studies met het oog op de eventuele mogelijke toepassing van wettelijke en decretale uitzonderingsgronden een enorm en overdreven tijdrovend werk zou inhouden voor de betrokken instantie;

Overwegende dat, zoals artikel 17 van het decreet van 26 maart 2004 bepaalt, een verzoeker in principe geen belang hoeft aan te tonen om de openbaarheid van bestuursdocumenten te verkrijgen; dat dit niet betekent dat er geen redelijk belang aanwezig moet zijn; dat het uitoefenen van een recht zonder enig aantoonbaar redelijk en voldoende belang kennelijk onredelijk zou kunnen zijn; dat het een instantie of een beroepsinstantie in principe niet toekomt om de motieven van de aanvragen of van de beroepen te onderzoeken; dat dit echter geen vrijgeleide kan zijn om een dermate grote hoeveelheid documenten aan te vragen, waardoor een onredelijke werkoverlast ontstaat voor de instantie en waardoor de normale werking ervan in het gedrang komt;

Overwegende dat het grondwettelijke recht op openbaarheid van bestuur een instrument is dat de burgers moet toelaten controle uit te oefenen op het handelen van het bestuur; dat het de burgers in

staat moet stellen de rechtmatigheid van het overheidsoptreden te beoordelen en met kennis van zaken te beslissen of er grond bestaat dat optreden in rechte aan te vechten; dat de beroepers aldus het volste recht hebben gebruik te maken van de openbaarheid van bestuur om het doen en laten van bepaalde bestuursinstanties betreffende aangelegenheden die ze zich ter harte hebben genomen, na te gaan; dat zij er echter niet van ontslagen zijn om hun rechten op redelijke en zorgvuldige wijze uit te oefenen; dat het belang dat de beroepers bij de uitoefening van hun rechten hebben, in redelijke verhouding moet staan met de gevolgen voor de werking van de diverse bestuursinstanties; dat de beroepsinstantie vaststelt dat het openbaarheidsverzoek van verzoeker in casu, zelfs na herformulering, in dermate algemene bewoordingen is opgesteld dat onmogelijk achterhaald kan worden wat het voorwerp is van het openbaarheidsverzoek en dat, als het betrekking zou hebben op alle mogelijke studies die ooit door de minister, het kabinet of de administratie zijn besteld in de huidige legislatuur, het voorwerp dermate omvangrijk is, dat de aanvraag dan als kennelijk onredelijk moet worden beschouwd;

Overwegende dat na billijke afweging van ieders belangen, de beroepsinstantie, gelet op wat hiervoor werd uiteengezet, dan ook tot de conclusie komt dat het huidig openbaarheidsverzoek terecht werd afgewezen door het kabinet van minister Bourgeois in toepassing van artikel 11, 1° van het openbaarheidsdecreet; dat het voordeel van de informatie die beroeper bekomt (door het opvragen van alle bestelde studies) kennelijk niet opweegt tegen de last die deze te algemeen geformuleerde aanvraag veroorzaakt voor de betrokken instantie;

Overwegende dat bijgevolg het ingediende beroepschrift dan ook als **ongegron**d moeten worden beschouwd;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 21 februari 2018 tegen de weigeringsbeslissing van het kabinet van minister Bourgeois wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 19 maart 2018

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter